

„Völgyjelen és jövő”

I. rész

2016. november 19.

Kapolcs, Molnárház

Összefoglaló/emlékeztető

Márta István miután köszöntötte és bemutatta a vendégeket, bevezetőjében megfogalmazta a délután célját: legyen ez a jelen és a jövő találkozási pontja az önkormányzatok, a civil szervezetek és a vállalkozások között, annak tükrében, hogy megismerjük egymás ötleteit, terveit, kölcsönösen informálódjunk

A találkozóról felvétel készült, ehhez a jelenlevők hozzájárulásukat adták.

1.) Első előadó: Kocsis Csaba (képviselő): Kapolcs Önkormányzatának fejlesztési tervei

- Köszönet a találkozó létrejöttéért
- Konkrét, megfogalmazott tervhez kell megfelelő pályázatot keresni. Ezért cél, mindenképp mielőtt egy fejlesztési terv létrehozása. Egy kiindulási pont szükséges, ami egy elképzelés megfogalmazása arra vonatkozóan, hogy az Önkormányzat mit szeretne elérni.
- A megfogalmazott cél: élhető település az állandóan itt élők szempontjából. - ellenpéldaként említésre került Salföld, amiből nyaraló falu lett. Kapolcs ne jusson erre a sorsra, hanem inkább vendégház falu legyen, továbbá hogy kulturális központként maradjon meg továbbra is a térségben.
- Negatívumok: a lakosság száma csökken, öregszik a falu, a fiatalok megmaradása nem számottevő; rossz helyzetben van a gazdaság – stagnál, illetve a fejlődés nem jelentős.
- Pozitívumok: visszajöttek a vizeink, a források, a patak; a falu a Balaton felvidéki Nemzeti Park területén fekszik, ami védelmet ad; valamint beindult egy erősebb együttműködés a környező települések között.
- A fejlesztés elemei:
 - a.) - Az életminőség javítása
 - b.) - A társadalmi megújulás elősegítése
 - c.) - A jövedelemszerző képesség fenntartása, gazdasági fejlesztés
- a) - Településképi megújítás – közterek, önkormányzati épületek felújítása; üresen álló épületek újrahasznosítása, a faluképet meghatározó magánházak megújításához önkormányzati segítségnyújtás.
 - Közlekedésbiztonság javítása (átkelőhelyek, forgalomlassítás -pályázatokkal)
 - Település üzemeltetés problémáinak megoldása, úgy mint: árvízvédelem, csapadékvíz elvezetés
 - Megújuló energiák felhasználása pl a Kapolcs Petend közötti 'Sédány' világításának kiépítésénél
- b) – A meglévő üres telkek értékesítésére most nagy segítség a CSOK, de az Önkormányzat is további kedvezményekkel támogathatná a fiatalok letelepedését a faluban
 - A befektetesként megvásárolt telkeket az Önkormányzat visszavásárolhatná majd újra értékesíthetné azokat.
 - Kékabrosz falusi vendéglátás összefogása, egységes arculat, minőség

- Eseménynaptár; éves programtervezet készítés
 - A kommunikáció fejlesztése / honlap megújítása
 - Vásár évente kétszer, mely a térség erdészeti, a mezőgazdasági kapcsolatait erősíti; továbbá fontos eleme az élő faluképnek, és fontos turisztikai cél
- c) Jövedelemszerző képesség fenntartása kedvező gazdasági környezet biztosításával:
 - Kistermelői, kisipari tevékenységek támogatása adókedvezménnyel
 - Együttműködés, közös gondolkodás a civil, társadalmi szervezetekkel / a Turisztikai Egyesület működésének javítása
 - Turizmus fejlesztés / minőségi szállások, mint jövedelemszerző források
 - **Hozzászólások:**
 - **Baukovácz Krisztina:** Ki húz hasznót a falufejlesztésből? Mert mostanában nem azok, akik itt laknak a faluban!
 - **Kocsis Csaba** válasza: az Önkormányzatnak az a feladata elsősorban, hogy a megfelelő környezetet megteremtse a vállalkozások számára. Az utóbbi időben valóban több befektető jelent meg a faluban (pl: kempingek, Hazai Provance), de örvendetes lenne, ha a helyiek rendelkeznének több vállalkozói kedvvel. Ugyanakkor pozitív, hogy a megjelenő vállalkozások helyieket foglalkoztatnak.
 - **Korponai László:** A célok, fejlesztések megfogalmazásakor nem szabad figyelmen kívül hagyni a közbiztonság fokozásának fontosságát.
 - **Göntér Gyula:** az előkészített dokumentumok hiánya gondot okoz a pályázatok terén, ezt mindenképpen pótolni, erősíteni kell (pl: környezettanulmány készítése, ami az árvízvédelem szempontjából elengedhetetlen) Hátrányt jelent a falufejlesztés lehetőségeit tekintve, hogy gazdasági övezetben levő épületek hasznosítatlanul állnak. Fontos a helyi, környékbeli emberek helyzetbe hozása – ezt segíti a Vásár is, mely lehetőséget ad bemutatkozásra, kapcsolatépítésre, jövedelemszerzésre. Pozitív, hogy a környékbeli települések összefogása most példaértékű, ezt bizonyítja a közös pályázatokon való részvétel. Az együtt gondolkodás most arra ad lehetőséget, hogy lökést adjon a térség turisztikai fejlesztésének.
 - **Márta István:** A 'gyüttmentekben' rejlő lehetőségekre is gondot kell fordítani. A civil szervezetekkel való intenzív kapcsolat kialakítása jó ügy. Az egyéni és a falu érdekei találkoznak például az olyan turisztikai fejlesztésekben, mint a Horváth Feri vagy a Galántaiék által kialakított szállások, hiszen bevételt jelent, de a turisztikai fejlesztésben fontos tényező a minőségi szállás. A Vásár, mint helyi kezdeményezés szintén nagy jelentőségű, több ilyen kellene, ami pl. a Kékabroszt is segítené.
 - **Göntér Gyula:** a Kastély alsó szintjének újrahaznosításánál felmerült ötletként, egy olyan hely kialakítása, ahol nagyobb létszámú csoportokat is tudna étkeztetni egy-egy Kékabroszos vállalkozás.

2.) Második előadó: Tóth G Péter (történész, etnográfus, kurátor): „Elemi élmény” A Malmok völgye turisztikai pályázatban rejlő lehetőségek

- 5 falu (Vigántpetend, Kapolcs, Taliándörögd, Monostorapáti, Hegyesd) önkormányzatának konzorciuma
- Cél: hogyan lehet 5 falu lehetőségeit összefűzni?

- Malmok, források, mint attrakciók felfűzése turistaútvonalakra.
- Információs táblák; térképek – helyszínekkel, pihenőhelyekkel, bringapontokkal;
- kb. 97 km turistaút elhelyezett turistajelekkel, - ez csatlakozási lehetőség a Kék-túra útvonalhoz, a Balaton felvidéki turistautakhoz, a már meglévő kerékpárutakhoz, mert kicist elszigetelt a völgy ebből a szempontból.
- prospektusok; mobil applikáció létrehozása – látnivalók, ismertető, történetek a településekről
- Honlap – statikus, dinamikus – létrehozása (angol, német nyelven is)
- Elektromos bringaállomások töltőállomásokkal, szervizzel
- **Hozzászólások:**
 - **Márta István:** A fenntartás és kommunikáció egy komoly probléma; szükséges egy hozzáértő turisztikai szakember foglalkoztatása. Döntés a TOP pályázatról sajnos még nincs, a közeljövőben várható; de ha nem nyer a pályázat, akkor is van egy kész koncepció. Amennyiben a fejlesztés megoldott, a működtetés, a fenntartás mindenhol probléma.
 - **Baukovác Krisztina:** az a fontos, hogy mit akar a falu valójában csinálni, és ehhez kell keresni pályázatot. A falu olyanba ne kezdjen bele, amit nem akar, nem tud fenntartani.
 - **Márta István:** Az igény valós
 - **Tóth G Péter:** közösségi kemence építését is tartalmazza pályázat, ami kapcsolódási pont lehet a Kékabroszos vállalkozáshoz.
 - **Hoffner Tibor:** A valós, együtt gondolkodás létrejötte a legfontosabb.
 - **Kocsis Csaba:** 1 főállású, szakirányú turisztikai alkalmazott foglalkoztatását is előírja a pályázat, amire szükség is van.

3.) **Harmadik előadó: Hoffner Tibor** (ügyvezető, KÖSZI) : Kincsház és Ifjúsági Népfőiskola a Dörögdi – medencében (ppt-és előadás)

- A KÖSZI-t ifjúsággal foglalkozó civil szervezetek alkotják; 1 településről 1 szervezet.
- Pannon Ifjúsági Értékkör Hálózat: helyi értékmentés, feltárás, és értékteremtés. Kb. 400 aktív tagja van jelenleg a hálózatnak, és már Erdélyben, Kárpátalján, Felvidéken is vannak tagok.
- Értékkör Tábor
- Kincsház / Veszprém Megyei Értékek Háza: hely, ahol fizikálisan és virtuálisan jelennek meg a megyei értékek. (továbbfejlesztése lesz a Népfőiskola)
- Fiatalok a vidékért / Ifjúsági stratégia 2014-2020: fiatalok megtartása, megtelepedésének segítése a térségben, válasz egy jelentkező igényre, mégpedig egy ifjúsági bázisra, ahová a fiatalok fordulhatnak, ahol az ő érdekeiket képviselik.
- Polgármesteri Kollégium: helyi döntéshozók és helyi fiatalok, az ifjúság egy asztalhoz ültetése, jövőkép kialakítás céljából, félévente.
- Mester(ségek) Kerekasztal beszélgetések: sikeres 'mesterek' megszólaltatása abból a célból, hogy a fiatalok lássák, hogy vidéken sem lehetetlen megélni, + tapasztalatszerzés.
- Kiállítások
- Közösségi programok / pl. túraútvonalak ellenőrzése, rendbe tétele

- Nyilvánosság / friss honlap, facebook
- Jövőkép: Pannon Ifjúsági Népfőiskola és Értékek Háza: már megvalósult lépések:
 - Pannon Kincsház Kft létrehozása, mely a gazdasági működés feltételeit teremti meg
 - Értékbolt (értékteremtők piacra jutásának segítése)
 - InnoBringa / mozgásukban korlátozottak számára géppark létesítése (ez kapcsolódási pont lehet a TOP-os pályázathoz)
- Tervek:
 - „Kulcsfigura” hálózat / fiatalokat segítő „kulcsfigurák” felkeresése, összefogás, koordinálás
 - Ifjúsági inkubátor program / fiatalok és vállalkozások összekötése
 - Települési Kalákák / kétkezi munkával, helyi anyagokból, önkormányzati támogatással létrehozni például konkrét közösségi helyeket, ami a generációk találkozására, tapasztalatszerzésre, tapasztalatcserére ad lehetőséget.
 - Ifjúsági kártya
 - Értékkör „Bázis”
- 10 perc szünet

4.) Negyedik előadó: Popsár Péter (építész) HelloWood: Bemutatkozik a HelloWood Mobil Műhelye

- Köszönet a találkozó létrejöttéért.. A közös gondolkodás az első lépés, a továbbiak a jelenlevőkön és a továbbiakon múlik.
 - HelloWood programjának bemutatása, mely 2010-ben indult. Oktatás, Studio, Technika workshop – tanulási lehetőség felszerelt műhellyel, szakemberekkel.
 - A Mobil Műhely, mint nyertes pályázat bemutatása: vigántpetendi központtal létrejön egy technika műhely, melynek infrastruktúrájával, szaktudásával, mobilitásával lehetőséget teremt konkrét projektek megvalósításakor. A közösség számára értéket teremt, fejleszthető; megfogalmazott célokhoz kapcsolódóan, közös együttműködéssel egy háttérrel biztosít, mely által élővé, működővé válik.
 - A kapcsolódási pontok: infrastruktúra és szaktudás biztosítása a Malmok Völgye pályázathoz, a malom felújításhoz (pl. Kozma Lajos Faipari Szakiskola különítménye, mely régi malmok felújításával foglalkozik); táblák, kommunikációs felületek egységes megjelenítéséhez műhelymunka, eszközök biztosítása, gyártás, kivitelezés és közösségépítés, valamint nem utolsósorban szaktudás megszerzése.
 - Hosszútávú cél: a megvásárolt területen egy nyári egyetem létrehozása, ami az összes környezeti kihívás kutatásával és vizsgálatával foglalkozik, elsősorban ökológiai és építészeti szempontokat figyelembe véve. Egy olyan program megvalósítása, mely a későbbiek folyamán egész évben kutatókat lesz képes vonzani. S bár ez részben egy izolált tevékenység, fontos azonban az itt élő közösséghez való kapcsolódás abban az értelemben, hogy ez egy újabb lehetőség munkahelyteremtésre helyi embereknek.
- Hozzászólások:
 - **Márta István:** a HelloWood jelenléte lényeges sarokpont a völgy életében. A hallottak is azt bizonyítják, hogy a különböző részterületeken lehetséges az összekapcsolódás, erre jó ez a

találkozó, hogy ezeket a pontokat megtaláljuk.

- **Tóth G Péter:** A TOP-os pályázatnál előírás is, hogy a különböző részfeladatokat közös erővel kell megvalósítani.
- **Pozsár Péter:** Fontos a kommunikáció, a láthatóság. Ezt érdemes rábízni egy profi cégre (saját tapasztalat). Definiálni kell a turisták számára, hogy mitől különleges ez a hely? Olyan látványt kell kínálni, amely alapján dönt a látogató, hogy hová menjen. Kapolcs és Petend nem csak a Művészetek Völgye, hanem egyébként is érdemes megnézni, és ezt tudatosan kellene kommunikálni.
- **Márta István:** fontos lenne egy egységes megjelenés, egy közös felületen, amin valakinek dolgozni kellene. Ez a Völgy Turisztikai Egyesület feladat kellene legyen.
- **Baukovác Krisztina:** Ahhoz, hogy ez el is jusson az emberekhez, egy profi kommunikációs cégre lenne szükség.

5.) **Ötödik előadó: Márta István** (Kapolcsi Kulturális és Természetvédelmi Egylet elnöke): Egyleti tervek és célokhoz (ppt-és előadás)

- Historia Domus; a Kapolcsi Kulturális és Természetvédelmi Egylet története 1989. április1-től, napjainkig.
- Tervek, feladatok 2016-tól:
 - Archívum fejlesztés (mobíliák, technikai eszközök), kutathatóság
 - TOP pályázat Malmok Völgye – tematikus utak (konzorciumi szerződés az önkormányzatokkal)
 - Kapolcsi Értéktár működtetése (szerződés az önkormányzattal)
 - TDM tagság rendezése
 - Királykő (Balaton-Felvidék) világörökség része
 - Ladányi András: Keresztutak a Művészetek Völgyében könyv megjelentetése
- Programok:
 - Időszaki kiállítások rendezése (pl. a Csigaházban)
 - KAPOLCSKA PROGRAM: 2017 (tehetség kutatás- és fejlesztés/családi fesztivál)
- Távolabbi cél: Nyári Oktatási Centrum legyen a völgy. Ennek első lépése a Kapolcska tábor

Hozzászólások:

- **Göntér Gyula:** remek lehetőség arra, hogy az itt élő, és környékbeli embereket hozzuk helyzetbe. Őket mindenképp figyelembe kell venni mind a szállás, mind az étkeztetés tekintetében.
- **Hoffner Tibor:** az oktatásra való építkezés további megvitatására szükséges lenne egy külön alkalomra.
- **Pozsár Péter:** nem szabad elfeledkezni az üres épületek oktatási célra való felhasználásának lehetőségéről sem.

6.) **Hatodik előadó: Csehák Fanni** (építészhallgató) A Kuthy kastély újrahasznosítása – diplomamunka bemutatása (ppt-és előadás)

- A hely az év egészében egy gyöngyszem, az ország turisztikai vérkeringésébe mégsem csatolódik be.
- A telek központi helye alkalmas arra, hogy a benne rejlő lehetőségeket jobban kamatoztassuk. A hosszú telket több funkcióra lehetne felosztani, ahol helyet kaphatnának különböző műhelyek, a tetőtérben pedig szállások. A tervezett rendezvényterem egy lábakon álló pajtaépület lenne a főtér bővületeként. A Kúriában alsó szintjén helyet kaphatna például egy kávézó, Helyi Termékbolt, a felső szinten pedig oktató szoba, előadó, kiállítóhely, mintegy többfunkciós térként. Ezek válaszok a most felvetődött igényekre, ugyanakkor a kivitelezésben, megjelenésben, funkcióban őrzik a hagyományokat is.

Hozzászólások:

- **Márta István:** a Kuthy kastély és a hozzá tartozó terület egy régóta húzódnó megoldatlan kérdés.
- **Baukovác Krisztina:** a tervhez hiányzik az üzleti modell.
- **Kocsis Csaba:** Több kérdést is felvet – szemközti kilátás, látvány eltakarása, a jelenleg az épületekben helyet kapó Gamesz áthelyezésének problémája, stb.
- **Pozsár Péter:** a délután folyamán elhangzott tervek, célok tekintetében érdemes lenne áttervezni, így lehetne egy kész koncepció, amit elő lehet venni a fiókból, ha van hozzá forrás.
- **Tóth G Péter:** a diplomamunka nem hiábavaló, ez is egy opció, tovább kell gondolni.

7.) Utolsóként felolvasásra került **Bus Gabriella** levele, melyben a Petendi Plébánia Galériában helyet kapó *Egyházközségünk értékei* című kiállítás jövőbeni tervei szerepeltek.

- Gyermek és családi foglalkozások a kiállítás egyes témáihoz kapcsolódva; kézműves foglalkozások
- A „Plébánia Arcképcsarnoka” címmel a kiállítás bővítése (egykori plébánosok, egyházi és világi segítők bemutatása)
- A Plébánia filiái címmel szintén a kiállítás bővítése
- Fotópályázat a völgy településeinek egyházi értékeiről

Befejezésül **Márta István** megköszönte mindenkinek a részvételt. A közös gondolkodás reményében: a következő találkozó lehetséges időpontja 2017. január vége, vagy február eleje.